तत्रोपविष्टौ मुदितौ नाकपृष्ठेऽश्विनाविव । अभ्यागच्छत्तदा विप्रो वासुदेवधनञ्जयौ ।
दृढच्छालप्रतीकाशः प्रतप्तकनकप्रभः । हरिपिङ्गोज्ज्वलश्मश्रुः प्रमाणायामतः समः । ८०८०
तरुणादित्यसङ्काशश्चीरवासा जटाधरः । पद्मपत्राननः पिङ्गस्तेजसा प्रज्वलन्निव ।
उपसृष्टन्तु तं कृष्णो भ्राजमानं द्विजोत्तमं । अर्जुनो वासुदेवश्च तूर्णमुत्पत्य तस्थतुः ।
इत्यादिपर्व्वणि खाण्डवदहनपर्व्वणि ब्राह्मणरूपनलागमने द्वाविंशत्यधिकद्विशतोऽध्यायः ॥ २२२ ॥
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ सोऽब्रवीदर्जुनञ्चैव वासुदेवञ्च सात्वतं । लोकप्रवीरौ तिष्ठन्तौ खाण्डवस्य समीपतः ।
ब्राह्मणो बहुभोक्ताऽस्मि भुञ्जेऽपरिमितं सदा । भिक्षे वार्ष्णेयपार्थौ वामेकां तृप्तिं प्रयच्छतां ।
एवमुक्तौ तमब्रूतां ततस्तौ कृष्णपाण्डवौ । केनान्नेन भवांस्तृप्येत्तस्यान्नस्य यतावहे । ८०८५
एवमुक्तः स भगवानब्रवीत्तावुभौ ततः । भाषमाणौ तदा वीरौ किमन्नं क्रियतामिति ।
॥ ब्राह्मण उवाच ॥ नाहमन्नं बुभुक्षे वै पावकं मां निबोधतं । यदन्नमनुरूपं मे तद्युवां सम्प्रयच्छतं ।
इदमिन्द्रः सदा दावं खाण्डवं परिरक्षति । नच शक्नोम्यहं दग्धुं रक्ष्यमाणं महात्मना ।
वसत्यत्र सखा तस्य तक्षकः पन्नगः सदा । सगणस्तत्कृते दावं परिरक्षति वज्रभृत् ।
तत्र भूतान्यनेकानि रक्षतेऽस्य प्रसङ्गतः । तं दिधक्षुर्न शक्नोमि दग्धुं शक्रस्य तेजसा । ८०९०
स माम्प्रज्वलितं दृष्ट्वा मेघाम्भोभिः प्रवर्षति । ततो दग्धुं न शक्नोमि दिधक्षुर्दावमीप्सितं ।
स युवाभ्यां सहायाभ्यामस्त्रविद्भ्यां समागतः । दहेयं खाण्डवं दावमेतदन्नं वृतं मया ।
युवां ह्युदकधारास्त्रा भूतानि च समन्ततः । उत्तमास्त्रविदौ सम्यक् सर्व्वतो वारयिष्यथः ।
॥ जनमेजय उवाच ॥ किमर्थं भगवानग्निः खाण्डवं दग्धुमिच्छति । रक्ष्यमाणं महेन्द्रेण नानासत्त्वसमायुतं ।
नह्येतत्कारणं ब्रह्मन्नल्पं सम्प्रतिभाति मे । यद्दाह सुसंक्रुद्धः खाण्डवं हव्यवाहनः । ८०९५
एतद्विस्तरशो ब्रह्मन् श्रोतुमिच्छामि तत्त्वतः । खाण्डवस्य पुरा दाहो यथासमभवन्मुने ।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ हन्त ते कथयिष्यामि पौराणीमृषिसंस्तुतां । कथामिमां नरश्रेष्ठ खाण्डवस्य विनाशिनीं ।
पौराणः श्रूयते राजन् राजा हरिहयोपमः । श्वेतकिर्नाम विख्यातो बलविक्रमसंयुतः ।
यज्वा दानपतिर्द्धीमान् यथा नान्योऽस्ति कश्चन । ईजे च स महायज्ञैः क्रतुभिश्चाप्तदक्षिणैः ।
तस्य नान्याऽभवद्बुद्धिर्दिवसे दिवसे नृप । सत्रे क्रियासमारम्भे दानेषु विविधेषु च । ८१००
ऋत्विग्भिः सहितो धीमानेवमीजे स भूमिपः । ततस्तु ऋत्विजश्चास्य धूमव्याकुललोचनाः ।
कालेन महता खिन्नास्तत्यजुस्तं नराधिपं । ततः प्रचोदयामास ऋत्विजस्तान्महीपतिः । चक्षुर्व्विकलतां प्राप्ता न प्रेपेदुश्च ते
क्रतुं ।
ततस्तेषामनुमते तद्विप्रैस्तु नराधिपः । सत्रं समापयामास ऋत्विग्भिरपरैः सह ।
तस्यैवं वर्त्तमानस्य कदाचित्कालपर्य्यये । सत्रमाहर्तुकामस्य सम्वत्सरशतं किल ।
ऋत्विजो नाभ्यपद्यन्त समाहर्त्तुं महात्मनः । स च राजाऽकरोद्यत्नं महान्तं ससुहृज्जनः । ८१०५
प्रणिपातेन सान्त्वेन दानेन च महायशाः । ऋत्विजोऽनुनयामास भूयोभूयस्त्वतन्द्रितः ।